

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR **BALLAI KÁROLY**

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY U. 22. TEL: 86-1-82. — KIADÓHIVATALI TELEFON: 87-6-08.

FONTOS!

OLVASANDÓ!

A VI. és a VII. kerületben zárlat van!

EGY ÁRUHÁZ az Andrásy út 41. számú házában vendéglőt akart létesíteni, amelyre kiadott iparengedélyt az ipartestület föllebbezésére a polgármester úr — közszükséglet hiánya miatt — visszavonatta.

Mínhogy ezen határozat az érdekeltek részéről tudomásul vétetett, az iparengedély visszavonása jogerőssé vált.

Ezzel kapcsolatban a VI. kerületben 1937. évi március hó 20-áig a vendéglői iparengedély kiadása születet, illetően a vendéglői iparengedélyek kiadásában „zárlat” van.

Erre a körülményre nyomatékosan figyelmeztetjük kartársainkat, hogy mielőtt a VI. kerületben bárki vendéglőt nyitna, vagy oda áthelyezni akarná, még mielőtt bármilyen irányban lekötne magát, legelőször ipartestületünkben érdeklődjék, hogy a kiszemelt helyiségre módjában van-e az ipartestületnek az ipar-

engedély kiadását javasolni.

A zárlat ellenére azonban a 72.626—1934. XVII. K. M. számú rendelet alapján kivételesen lehetséges új iparengedélynek a kiadása is, ha az méltánylást érdemlő körülmények és közszükséglet alapján indokolható.

Figyelmeztetjük még t. Kartársainkat, ha ezt az előzetes érdeklődést elmulasztanák és ennek folytán olyan helyre kérnének iparengedélyt, amelyre az előbb idézett miniszteri rendelet alapján az iparengedélyt nem kapják meg, az ezt nyomon követő anyagi károsodásért egyedül saját magukat okolhatják.

Emlékezetébe idézzük t. Kartársainknak, hogy 1936. évi november hó 4-éig a VII. kerületben is zárlat van, tehát az előbbi figyelmeztetés a VII. kerületre is szól.

AZ ELNÖKSÉG.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZŐLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYÉREMEL KITÜNTETVE.

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1936 Május 20 Szerda	BEFIZETENDO az átalányozott alkalmazotti keresetládó egyhavi összege. Befizetendő a vigalmi-átalány havi összege. Délelőtt 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben. Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Vajda Andornán (V, Váci út 32).	27 Szerda	Délelőtt fél 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délelőtt 11 órakor a segédvizsgálóbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Román Jánosnál (I, Tóth Lőrinc u. 10).
22 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Mayer Ferenc Alpési Falu vendéglőjében (VI, Hermina út 65).	29 Péntek	Délelőtt 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékézt ápoló asztaltársaság összejövetele Wagner söröző kft. vendéglőhelyiségében (VI, Andrassy út 44).
25 Hétfő	BEFIZETENDO az alkalmazottak havi illetményei után (amennyiben nincsen átalányozva) a kereseti- és a különadó, valamint a rokkantellátási adó a két példányban készített illetményjegyzék alapján.	Június 3 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Dominek Gyulánál (VIII, Esterházy u. 6).
		5 Péntek	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése. Délelőtt 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Hoffmann Jánosnál (I, Pálya u. 3).
		10 Szerda	Délután 4 órakor az előjáróság rendes havi ülése az Ipartestületben.

Dreher Baksör

Az évad slágere

BORBABA

alkoholmentes édes must
gróf Hoyos Viktor pincegazdaságából, Mád(Tokajhegyaljai borvidék)

Forgalomba hozza:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R. T. Budapest, IV, Várház körút 8.
Telefon: 83-3-80.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A kötelező százalérendszer életbeléptetése.

A KERESKEDELEM- ÉS KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERIUM azon rendeletét, amely f. é. május 26-ától a szállodákban, pénziókban, vendéglőkben és a kávéházakban a kötelező százalérendszer honosítja meg, lapunk legutóbbi számában ismertettük és általános szempontokból méltattuk.

A minisztérium e rendeletével előjárásunk f. é. május 6-iki ülésén foglalkozott és azon úgy határozott, hogy készséggel közreműködik e rendelet végrehajtásában és mert nem lehet és nem szabad tagjainkat zaklatások, büntetések lehetőségeinek kitenni, azért a rendelet határozatlan, homályos és technikai szempontból alig végrehajtható intézkedéseinek részben megváltoztatását, részben helyesbítését kéri.

Előjárásunk határozatából az ezen tárgyú előterjesztésünket személyesen akartuk dr. Winckler István miniszter úrnak átadni, azonban a miniszter úr, egyéb elfoglaltsága miatt nem fogadhatott bennünket. Erre, nehogy cselekvés nélkül teljen el az idő, Arkay Ferenc miniszteri tanácsos úrnak adtuk azt át, akitől ígéretet kaptunk, hogy konkrét kéréseinkre a legelővidebb idő alatt választ kapunk.

Erre a válasza vártunk s ezért maradt el lapunk megjelenése is, mert abban akartuk tagjainkkal és a hozzánkfordult vidéki testülettel és kartársainkkal az eredményt közölni és a szükséges tájékoztatást megadni.

A következő pontokban röviden összefoglaljuk a kért módosításokat, amit **felkővér** betűkkel szedve az illetékes helyről kapott felvilágosítás, magyarázat követ.

1. Elsősorban azt kértük, hogy a kötelező százalékos rendszer vagy terjesztések ki az egész vendéglátóipar területére, tehát a cukrász-, a kifőző-, a korcsmárisparra, a tejcsarnokra stb.-re, vagy — ami indokoltabb — a legalább 3—5 személyt alkalmazó kifőző, korcsmaszerű vendéglők vétsenek ki a rendelet hatálya alól.

Sajnos, a rendelet hatálya nem fog kiterjesztett,

azonban a vendéglők olyan helyiségeiben (söntésében), ahol a rendszeres borraevélés eddig sem volt szokásos, meg az egészen kis vendéglőkben a kötelező százalék felszámítása mellőzhető.

2. Kértük a százalékulcsnak az egyes üzleti kategóriákra vonatkozó megállapítását és az éttermi munkásság érdekében annak elrendelését, hogy az éttermes kávéházakban a vendéglői munkabérek, százalékulcs és elosztás legyen kötelező.

Az üzletlajdonos elhatározásaitól függ, hogy a kiszolgálásért szedhető díjat 15, avagy annál kisebb százalékban állapítja-e meg?

Az alkalmazottak nem kívánhatják az üzletlajdonostól azt, hogy a kiszolgálásért szedhető díjat a rendeletben megállapított legmagasabb, a 15%-ban szabja meg.

3. Kértük az 1 pengőn aluli fogyasztásnál a rendeletben megszabott 10 fillér elhagyását, mert az a rendelet szövege alapján többféleképpen értelmezhető. Minthogy a rendelet a borraevél elfogadását nem tiltja, ezeken a minimális összegeknél agyall nélkül a vendégre bízható a kiszolgálási díj megállapítása.

Ugyancsak az üzletlajdonos állapítja meg azt, hogy az 1 pengőt meg nem haladó fogyasztásért 10 fillérig terjedhetően mi számítható föl. Azaz: lehet minden 1 pengőn aluli fogyasztásért 10 fillér fölismámítani, viszont megállapítható, hogy pl. 1 pohár sör 28 filléres ára után 3 fillér, vagy 50 fillér fogyasztásig 5 fillér a kiszolgálási díj.

A százalékot minden alkalommal, amikor a vendég fizet, föl kell számítani.

4. A helyiségekben alkalmazandó hirdetmény szövegének a leegyszerűsítését kértük. Pl. „A kiszolgálási díj ...%.” Többnyelvű hirdetmény pedig csak ott legyen kötelező, ahol külföldi idegenforgalom van.

A hirdetmény szövege nem változik, mert ennek megoldására tipográfiai lehetőségek vannak.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 69-6-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ARANY JÁNOS UCCA 10. SZ.

TELEFON: 14-2-62.

Fellner Béla f. ü. v.

Előf. belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda Budapest, IV., Irányi u. 1. Telefon: 84—2—92

Ez alapon lapunk mai számához csatolt hirdetőményt készítettük, amelyből a szükséges változatok figyelembevételével nyomtatványokat készítettünk és a kívánt példányszámban nálunk megrendelhetők.

5. Csak helyesíthető az a rendelkezés, hogy a százalékjövedelem a vendéget kiszolgáló személyzetét. Előjáróságunk 1935. évi szeptember havában a fakultatív rendszerrel kapcsolatban ugyanígy határozott.

Azonban a penziókban szokásos, hogy más alkalmazottakat, mint pl. a szakácsnét is részletetik a százalékból. Jövőre megmaradhat ez?

A penziók konyhában alkalmazottak csak az esetben részesedhetnek a százalékbételeiben, ha azok kiszolgálást, vagy szobalányi teendőket is végeznek.

6. Az a rendelkezés azonban, hogy a százalékbévelet a vállalat, tehát a tulajdonos szedje be — a mi viszonyaink között keresztülvihetetlen.

Egyik akadálya a forgalmiadó. Ugyanis, ha a százalékot a tulajdonos szedi be, a pénzügyi hatóság ennek az üzleti bevételek között való elkönyvelését követeli. Ez esetben a tulajdonos a százalék után 3%-os forgalmiadót tartozik leróni. További akadálya a személyzet nagymértékű változása, az üzleten belüli szükséges munkahely változtatása, a kisegítők esetenként való díjazása stb.

Ezért azt kértük, hogy a százalékbévelet az érdekelteket személyzet üzletzárás után, vagy nyomban, a kiszolgálási díj átvételekor a megállapítandó kulcs arányában maga ossza szét.

A százalékbévelet csak a felszolgálószemélyzet és az újságos között osztandó szét. Pl. a WC-s, a takarító-asszony belőle nem részesülhet.

A szétosztás arányát a tulajdonos határozza meg és

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1¹/₂ literes zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Sörgőzde gyármánya

azonnal, vagy naponként nem lehet szétosztani, hanem csupán a szokásos bérfizetési napokon.

Mint hogy azt a kérésünket, amelyet a kávéipar-tüület, a Balatoni Szállodások, Penziósok és Vendéglősök Egyesülete, valamint a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is előterjesztett, hogy a rendelet életbeléptetése hat hónpra halasztassék el, a minisztérium nem teljesítette,

a magyar szállodákban, penziókban, vendéglőkben és kávéházakban f. é. május hó 26-ától az eddig szokásos önkéntes borralvó- vagy fakultatív-rendszer helyett a kötelező százalékos-rendszer alkalmazandó.

*

Egyöntetőség és megfelelő rendszer kialakítása céljából — előjáróságunk határozatából — t. tagtársainknak és az ország szállodásainak és vendéglősinek a következő felvilágosításokat adjuk:

1. A százalék mindenkor a vendég fogyasztását feltüntető jegyzék végösszegéhez számítandó, tehát nem szabad azt az árba „belekalkulálni”.

2. A százalék csak a kiszolgálószemélyzet által felszolgált étel-ital, azaz a vendég által a fogyasztásért tényleg fizetett összeg után jár.

3. A főszámítandó kiszolgálási díj százalékkulcsa mind a szállodákban, penziókban, mind a vendéglőkben 10 (tíz) %-nál kevesebb ne legyen.

4. A százalékbéveletből a kiszolgálószemélyzet a következő arányban részesedjék:

a főpincér	40%
a felszolgáló	40%
a főszabadult borász	20%

(az esetben, ha a főszolgálóval dolgozó borász legalább egy éves tanonc, 10%-ot kapjon, mely esetben a felszolgálóé 50%).

5. A százalék legalább hetenként osztandó szét. A százalékbévelet a főpincér kezébe, akinek esetleg egy érdekelt alkalmazott segédkezze és a bérfizetés napján a megállapított és a személyzettel munkabálpéskor között arányban ugyancsak a főpincér ossza szét.

A kisegítő alkalmazottaknak, akik a százalékból részesednek, a munka befejezése után kell kifizetni a rájuk eső százalékösszeget.

Fisch Zoltán és József

Ezelőtt FISCH MÁRK VAD- ÉS BAROMFIKERESKEDŐ Központi vásárcsarnok 56—58. földsz. Budapest, IX, Vámház körút 5. szám. Telefon: 85-4-63.

A százalékok közvetlenül az átvételkor, vagy napoként szétosztani nem szabad.

6. Mind a százalékkulcs, mind annak elosztási aránya az ipartestülettel láttamoztatandó.

7. Vendéglői sőtésekben, továbbá oly helyiségekben, amelyekben eddig sem volt rendszeres a borraladás, valamint az egészen kis vendéglőkben, nem kell a százalékok bevezetni.

Ha a tulajdonos a pincérrel kiszolgál, a % a felszolgáló alkalmazottakat illeti meg; ha ellenben a tulajdonos családtagjai is kiszolgálják, minthogy ezeket szintén alkalmazottaknak kell tekinteni, a %-ban a kiszolgáló családtagokat is részesíteni kell.

8. Ipartestületünk a kötelező százalék bevezetése alkalmából az ú. n. „személyzeti borítékok” ennek megfelelően kiegészítette. Ajánljuk tagjainknak, hogy régi személyzeti borítékaikat erre a módosítottra cseréeljék át, amiáltal elejét veszik a keletkezhető vitáknak.

9. Egyes konkrét eseteket a kötelező százalék szempontjából lapunk legközelebbi számában fogjuk megtárgyalni.

10. A kötelező százalékszám előkészítésére és bevezetésére megfelelő idő nem állt rendelkezésünkre, a végrehajtás során előreláthatóan nehézségek fognak felmerülni.

Eppen ezért főlkérjük tagjainkat és vidéki kártársainkat, hogy a rendezte gyakorlati alkalmazásában szerzett tapasztalataikat, nehézségeket, panaszokat, a hatóságok magatartását esetről-esetre mindig közöljék ipartestületünkkel, mert ezeket összegyűjtjük, rendszerbe foglaljuk és a minisztériumnak bemutatni és ott megtárgyalni akarjuk oly célból, hogy a nehézségeket enyhíthessük, megszüntethessük, hogy ennek a rendszernek az életbe való átültetésében a közönység, valamint iparunk és alkalmazottaink jogos és lényeges érdekei megvédessenek.

Budapest, 1936 május 21-én.

BALLAI KÁROLY
jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

Kérjük

kártársainkat,
csakis

hirdetőinknél vásároljanak

és vásárlásaiknál hivatkozzanak lapunkra!

Polémia a „vendéglős statisztikáról”.

(i) A KÁVÉESOK LAPJA-nak egyik minapi számában dr. Strausz Vilmos foglalkozott évi jelentésünkben publikált statisztikai adatokkal.

Az ehhez fűzött kommentárookra Gundel Károly lapunk múlt számában „Polémia” címen válaszolt.

Erre a cikkre a „Kávésok Lapja” május 1-i számában Strausz dr. „Felelt”.

Most ezen „Felelet”-tel csupán azért foglalkozunk, mert abban két olyan megállapítás van, amelyet szó nélkül nem hagyhatunk. Nem célunk tehát a polémia folytatása, hanem tisztünkhez méltóan súlyt helyezünk egyrészt a tények pontos megállapítására, másrészt elejét akarjuk venni annak, hogy a kávéipartestület részéről bárki is az időnként kívánatos „együttműködésből” olyant következtethessen ki, amit nem lehet és ami az együttműködést béníthatná.

1. Strausz Vilmos dr. írja: „Vajjon Budapest nagyközönségének mi volna a válasza arra, ha megkérdőzök tőle, kívánja-e, hogy továbbra is kapjon meleg vacsorát a kávéházakban, vagy pedig szűnjék meg ennek a lehetősége?”

Csodálkozunk azon, hogy a képzett cikkíró ilyen pongyolán teszi föl ezt a kérdést, ha már től akarja tenni!

Először is teljesen fölösleges ezt kérdezni, mert a cikkíró jól tudja, hogy a kávéházban vendéglői konyha tartása nélkül éjjel utáni 2 óra után is változatos hideg és meleg vacsorákat szolgáltathatnak ki. Másodsor, ha vendéglői iparengedéllyel dolgoznak, akkor pedig éjjel utáni 2 óra után a szokásos vendéglői ételeket nem szabad fölcsolgálni.

Míg tehát a második esetben a közönség véleménye nem változtathatja meg a törvényes rendelkezéseket, az első esetben pedig éjjel utáni 2 óra után a kávéházban étkezni akaró közönség inyenlatlaktól a legvalószínűbb meleg kávéházi ételeket kaphat. Éhesen nem marad, sőt erszényéhez képest a legfinomabban étkezhet.

Tudjuk jól, hogy a kávéházakban éjjel utáni 2 óra után is készítenek, kiszolgálják, sőt hirdetik a vendéglői ételeket. Ezeket a záróra-kihágásokat csak azért nem vesszük az illetékes hatóság elé, hogy a közönség levő vitát ne mérgesítsük el. Ez azonban nem jelenti azt, hogyha — végül is — tagjaink gazdasági érdekeit másként nem tudjuk megvédeni és rákényszerülünk, hogy ezen jogunkkal ne éljünk.

2. Továbbá ezt írja dr. Strausz Vilmos: „Ezek (a minimális munkabér és idő) olyan kérdések, amelyekben mindkettőnk érdeke és véleménye csak teljesen azonos lehet. Mégis a vendéglős ipartestület által nyilvánosságra hozott (föltérjesztéséből) azt láthattuk, hogy még abban is találtatt és használtatt fel hely

HŰTŐBERENDEZÉSEK

minden célra — minden nagyságban
MAGYAR FELVONÓ- ÉS GÉPGYÁR RT.

WERTHEIM

F. ÉS TSA. UTÓDA HŰTŐGÉPESZTÁLYA
BUDAPEST, VI, LEHEL U. 12. TELEFON.

arra, hogy benne a kávéosok jogainak csorbításáról beszéljének."

Szükségeseink tartjuk nyilvánosan bangsúlyozni, hogy ameddig mi vezetjük ipartestületünk ügyeit, mindenkor és minden esetben, természetesen, a tárgyhoz fűződően szem előtt tartjuk a vendéglovasipar érdekeinek védelmét és soha se fogjuk engedni, hogy ez a feladatunk, még a közösen érdeklő akták együttes elintézése esetén is elhomályosulhasson. Mi sose gondolunk arra, hogy közös akciónkban a kávéosok mondanak le érdekeik képviselőitől, de ilyen még gondolatban sem várjuk tőlük.

Ami pedig „a kávéosok jogainak csorbítását” illeti, ismét tévedésben van a cikkíró!

A vendéglovi zárórának az értermes-kávéházakra való alkalmazásáról van szó. Hol van a kávésnak az „a joga” kodifikálva, hogy ő a vendéglovasipar őjjelel nappal, azaz a vendéglovasipar zárórája után is gyakorolhatja? Ilyen „joga” nincs a kávésparnak! Hát akkor nagy felületességre vall holmi „jogcsorbításról” írni, mikor csak visszaélés:olyan kialakult gyakorlatot tórek-szünk megszüntetni.

Strausz dr. jöhiszmoségét lojálisan elismerjük, ezt több, együttes tárgyalásaink során tapasztalhattuk és éppon ezért csodálkozunk, hogy az évi jelentésünknek nem azzal a részével foglalkozott inkább, amely a zsakuccából való kiszabadulást célozza, a vendéglovasipar újrászervezésével! Ha az évi jelentésünkben változ program megvalósítására fordítjuk mindazt az erkölcsi és anyagi erőt, amivel még rendelkezünk és az újrászervezést keresztülvinni, a vendéglovasipar egyes ágának logikusan egymásba kapcsolódó üzletkörét megállapítani sikerülni fog, akkor ezek a közbelső problémák önként megoldódnak.

Ne lépünk inkább erre az útra?

A százalé-kérdés a napisajtóban.

A KÖTELEZŐ SZÁZALÉK elrendelését a társadalom vegyes érzelmeivel fogadta s vele a napisajtó is hasonló cikkeken foglalkozott.

Örömmel látjuk ezekből a megnyilatkozásokból, hogy a napisajtó, hivatásos magaslátán élve, a legnagyobb elfogulatlansággal és tárgyilagossággal törekszik a kérdés megvitatására és a százalérendszer elbírálásában egyrészt az alkalmazottak szociális helyzetét, másrészt a magyar vendéglovasipar, idegenforgalmunk és mindenekelőtt a közönség érdekeit tartja szemelőtt. A sajtó állásfoglalását a következő szemelvényekben mutatjuk be olvasóinknak.

AZ EST május 3-iki számában pl. a következőket írja:

„A vendéglovasipar arra kéri a kormányt, halassza el a rendelet életbeletetését, nehogy az erőnek ígérkező idegenforgalmi idényben az elhamarkodott megoldás káros következményekkel járjon.”

A vendéglovasok értekezletével foglalkozva, idézi

Gunde I. Károly felszólalását, melyszerint „a százalékos rendszer bevezetése csak társzolg kedvező a közönségre, a kiszolgálás leromlását és a vendéglovi élet megdrágulását vonja maga után. Nagy bajnak tartja, hogy a közönség összecserélje a fogaimakat és nem tudja megkülönböztetni a hárompincérendszer-t, a revier-rendszert és a százalékos borralólovi-rendszert. Rendelet hiányosságairól beszélvé, sérelmezte, hogy az érdekeltek meghallgatása nélkül bocsátották ki. A rendelet nem tiltja el a borralólovi elfogadást, amely a gyakorlatban odavezet, hogy a közönség szuper-borralólovi ad a személyzetnek.”

Németh Aladár felszólalásával kapcsolatban ezeket írja az Az Est:

„Ha a százalék kötelező, akkor a vendég és a személyzet nem tekinthet borralólovi. A vendég lélektani kényeszt érez a borralóloviadásra és így anyagilag rosszabbul jár.”

„Malosik Ferenc — írja tovább Az Est — azt hibáztatja, hogy a százalékos rendszert nem terjesztették ki a korcsmákra és a tejivókra. A vendéglovi söntésekre katasztrófális hatású lesz. Az alkalmazottak ezrei állás nélkül maradnak.”

A délutáni lapok közül az UJ NEMZEDÉK kéthasábos cikkben „Beszéljünk a borralólovi” címmel ismertette a vendéglovasok álláspontját:

„Leghelyesebb a fakultatív rendszer, amely a vendégre bizza: százalékos akar-e adni vagy borralólovi. A mostani rendelet megnöveli a munkanélküli pincérek számát, mert a tulajdonosok kénytelenek lesznek a kevésbé munkabíró alkalmazottakat elbocsátítani. A legszülősbos érv pedig, hogy az idegenforgalmi szezonra már a borralólovi rendszer alapján rendezkedtek be, tehát a zökkenők elkerülése végett feltétlenül szükséges, hogy a miniszter a rendeletet csak öszre léptesse életbe.”

AZ ESTI KURIR féloidalos cikkben foglalkozik a vendéglovasok álláspontjával:

„Hiába rendelte el Mussolini — írja a lap —, hogy Olaszországban borralólovi elfogadni tilos, az olaszországi utasok mondják, hogy a borralólovi éppon úgy dívat Olaszországban mint régen. A százalékos rendszer rossz szelleme mindig felbukkant, válahány-szor új ember került a fórumra. A borralólovi azonban nem tudta eltörölni Sipócz, Szendy, Bud János, Fabinyi, de most a kereskedelmi miniszter megcsinálta az érdekeltektől meghallgatása nélkül.”

A 8 ORAI UJSÁG kéthasábos hatalmas cikkének címe: Borralólovi kérni nem szabad — elfogadni igen. A nagy elterjedtségű lap többek között ezeket írja:

„A munkaadó érdekeltség vegyes érzelmeivel fogadja az új rendelet és attól tart, hogy a százalékos rendszerre való berendezkedés a miniszteri rendeletben megszabott 30 napos határnapon belül nem történhe-

IDEG ÉS REUMÁS BAJOKAT ÜTŐERELMESZESÉDÉST, NEMI GYENGESÉGET

speciális
természetes gyógymódoival
eredményesen gyógyít:

DR. RÉH ELEKTROMÁGNESES GYÓGYINTÉZETE

VII, Vilma királyné-út 11a. sz.
Telefon: 32-6-24.
Kérjen prospektust!

NAGY ERNŐ

OLCSÓ ÁRAK

CSOKONAI U. 12.
Modern Ia. kivétel!

CIMFESTŐ

tik meg az ipar súlyos megrázkódása nélkül. Rossz néven veszik, hogy a kereskedelmi miniszter, ha már egyszer eltökélte, hogy — török-szakad — bevezeti a százalékrendszer, akkor legalább arról kérdezte volna meg az érdekeltségeket, hogy miként lehet a rendeletet legsimábban életbeléptetni? Homályosnak tartják azt a rendelkezést is, amely a tulajdonosok köteleességévé teszi, hogy a borralaló kérését ne tűrjék meg. Kérdik, milyen formában jelentkezzék ez a nem-tűrés: fegyelmi büntetésben, vagy azonnali hatályú elbocsájtásban?

A PESTER LLOYD alapos és szakszerű cikkben ismerteti a helyzetet. Többek között ezeket írja:

„Addig, amíg a miniszter sürgősen meg nem tisztítja a legális adófizető vendéglőspart a kontárkodó házi-kiütésektől és a termelői borkimérésektől, valamint nem rendezi a hatáskört a kávé és vendéglőspart között, addig a vendéglős- és szállodásipar az új rendelkezés és az előjövő legkisebb munkabér megállapítás ellen a végsőkig fog küzdeni.”

A PESTI HIRLAP több nagyobb cikkben foglalkozik a borralaló-rendelet kérdésével.

Egyik cikkében, amelynek címe: „A borralaló-rendelet módosítását és életbeléptetésének elhalasztását kéri a vendéglősök és szállodások”, ezeket írja: Malosik Ferenc szerint „a vendéglői söntészekre katasztrófális hatású lesz, hogy a vendégnek százalékol kell fizetnie még a legkisebb értékű pohár borért is. A vendég elmarad és olyan helyre megy, ahol a pohár bort a százalék hozzáadása nélkül is megkaphatja (korcsma, bortermelelő kimerés). A vendéglő tulajdonosa vagy maga kényszerül a vendégnek kiszolgálására, vagy pedig át kell térnie a büffék „szolgáló ká magad” rendszerére. Ez a helyzet a vendéglőipar színvonalának visszafejlődésére vezet.”

A NEMZETI ÚJSÁG „Vihar a pohár borban” címmel értekezik. Rámutat arra, hogy a vendéglőipar a kormánytól a rendelet életbeléptetésének elhalasztását kéri, nehogy az erősnek ígérköz idegenforgalmi idényben az elhamarkodott megoldás káros következményekkel járjon. Ezáltal az idő alatt az egyes részletkérdéseket is megvitathatják az arra illetékes érdekeltségek.

Igen érdekesen foglalkozik ezután a lap Gundel Károly felfogásával a következőkben: „Senki sem állítja, hogy a jelenlegi helyzet ideális, de ha egybevetjük hátrányait és előnyeit, az előnyökét súlyosabbnak tartjuk a mérleg serpenyőjében. A lényeg az, hogy a kiszolgálás eddig jó volt és ha a borralaló-adás egyes esetekben talán kényelmetlen és kellemtelen, de ez volt a jó kiszolgálás ára.”

A MAGYAR HIRLAP a borralalókérdéssel kapcsolatban ismerteti a vendéglősök álláspontját és ezt írja: „Tagadják, hogy a borralalórendszer eltörlése idegenforgalmi érdek. Ez egyszerűen budapesti kávéházi probléma.”

Németh Aladának, a szállodai szakosztály elnökének a borralalókérdés ankétján tartott felszólalásával kapcsolatban ezt írja:

„Fejtette ezután, hogy az államhatalom tevé-

Revier rendszerhez mellékösszegezős

használt National-pénztárak

a berlini National-gyár volt műszerészenél.

Vétel. — Eladás. — Javítás. — Karbantartás.

KISS és SÁNDORI, VII, Akácia ucca 37—39.

Alsókéked fürdő-vendéglője bérbeadó

a folyó szezőnra. Részletes felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Melczter Lilla kastélya, Alsókéked, vagy Budapeston telefon 81-6-82.**

VILAGEDÉNYRUHÁZ Budapest, VIII, Népszínház ucca 29. Telefon: 44-4-19. Teljes konyhafelszerelések, vendéglői cikkek, alpacca evéseszközök. Karlsbadi, Zsolnay porcellánok és csiszolt üvegáruk nagy választékban. Szállókák és éttermek állandó szállílója. Kérjen árajánlatot!

S V A B B O G Á R B L A T T O L
ruszni, pincebográ, hangya és kerti löteit ellen leghatásosabb írtószér a „**THERIAKA**” R. T., V, HOLLÁN UCCA 3. TELEFON: 14-6-95.

HARTVIG FERENC késműves és műköszőrús Budapest, VI, Vilmos császár út 35. szám. Telefonhívó: 22-1-66. Finom angol és sollingeni acélárúk raktára. Speciális szakéskész-köszőrülés.

VIRÁGVÁZÁK

Elsőrangú műköből készített virágtartók, szökőkútak, művészi szobrok, kertii padok.

ballustrádok, teraszok, oszlopok

általánosan elismert legjobb minőségű vasbetetes fagyellenálló műköből készítve. Menyendezések, valamint úgy külső és belső szobrász- és műkömunkák készítése

BAUM szobrász

Rottenbiller ucca 58. Damjanich uccával szemben.

Tel: 43-5-45

Átmeneti kubátot, raglánt, divátöltőnyt 20 P

napi részleire készítek mérték után.

Jóminőségű szöveteitől öltöny vagy felöltő 120—140 pengőtől.

Berlini és párisi tanulmányi kitüntetésűn garanciáit

GOLOVICS GYÖRGY

Budapest, IV, Kecskeméti ucca 6. II. 15. Telefon: 81-7-37.

Nagy Imre es, és kir. udvari szállító állandó elővirág kiállítás, Budapest, IV, Fővámter 5. sz. Asztaldiszek, virágok, koszorúk, csokrok, virágzó növények, pálmák stb. állandó nagy raktára. Kizárólag elsőrendű minőség és igen olcsó árak.

Olajfestményeket

Hoffmannal

Budapest, IV, Károly krt 28. (Városház épület).

Kohn Mór

f. ú. v. követeit az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirónok és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII, Rákóczi út 47. sz. — Telefon: 33—9—21.

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

désben van, ha úgy véli, hogy 30 nap alatt éppen az idegenturizmus szezon küszöbén meg lehet szüntetni a borralvót. Hibája a rendeletek az is, hogy új kihágási esetet kreál és ennek aktív szereplőjét — a borralvótadó vendéget — nem bünteti s csupán a passzív szereplőjét részesíti megtorlásban.”

A PESTI NAPLO a vendéglősök álláspontjának ismertetésével kapcsolatban azt írja, hogy a százalékos borralvórendszer bevezetése csak látszólag kedvező, végeredményben a kiszolgálás leromlását és a vendégélet drágulását vonja maga után. Ismerteti Gundel Károly felfogását, mely szerint előnyösebb a fakultatív borralvórendszer, amikor a közönség tetszésétől függ, hogy borralvóban vagy százalékkal jutalmazza-e a kiszolgálást.

A MAGYARSÁG Németh Aladár érdekes felfogását ismerteti a borralvó-rendelet bírálata kapcsán. Észreint a miniszteri rendeletnél is erősebb az évszázados hagyomány és a társadalmi szellem, amely odáig megy, hogy még a magánháztartások alkalmazottainak és a hivatali altiszteknek is adunk borralvót. Olaszországban a százalékos pótlékolás mellett a fasiszta fegyvelim és a büntető szankciók ellenére ma is változatlanul várnak, adnak és elfogadnak egyéni borralvót.

Még a NÉPSZAVA is tárgyilagos cikkben foglalkozik a borralvórendszer módosításáért folyó küzdelemmel. Ismerteti a vendéglősök álláspontját a „Századosok és vendéglősök a borralvó-rendelet módosítását kéri” című cikkében. „Kimondták — írja — hogy a borralvó-rendelet módosítására és elhagyására vonatkozó kívánásaikat küldöttség útján juttatják a kormányhoz.”

Egyedül a FÜGGETLENSÉG foglalt élesen állást a vendéglősök kívánásaival szemben. „Borralvógyűlés — borralvó nélkül” című cikkében ezeket írja:

„Winckler István kereskedelemügyi miniszter borralvó-rendelete — mint azt minden kívánhatba és vendégelőre járó ember napról napra hallgatja — általános örömet és megelégedést keltett a dolgozó pincérek és a fogyasztók között. A főpincérek egy része és az üzletlajdosok azonban még mindig nem tudnak belenyugodni a változhatatlanba. Gyűlösznek, anketéznek és most — legújabbban — küldöttséget akarnak vezetni a kereskedelmi miniszterhez, kérve, hogy legalább egyelőre őszig halassza el a rendelet életbeléptetését.”

E lapszemle is igazolja, hogy a borralvókérdés rendezése a magyar vendéglátóiparnak egyik leg-súlyosabb problémája. A gazdasági és szociális szempontokon kívül különleges idegenturizmus érdekek fűződnek annak helyes megoldásához. A vendéglátóipar hálásan veszi a napisajtó tárgyilagos állásfoglalását és bízik benne, hogy végeredményben az összes érdekek kielégítésével rendeződik a kérdés.

*

A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA f. é. április havi közgyűlésének napirendje előtt Gundel Károly szólt föl és a kötelező százalékrendszerhez fűződően felpanaszolta, hogy ezt a rendeletet a szakma megkérdése nélkül jelentették meg és oly időben léptetik életbe, a kezdődő szezon elején, mikor az ipar a vendégakvirálást a főnálló állapot alapján már befejezte. A Kamara közbenjárását kérte, hogy ezen gazdasági okok miatt az életbeléptetés öszre halasztassék el. Hasonló értelemben szólt föl Mészáros György is.

A Kamara a javaslatot elfogadta és hat havi elhalasztást kért a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter úrtól.

Az utazás pionirjai.

Az utazókedv fejlődése; az utazóirodák, a szállók és a nagyközönség kapcsolatai.

— TÁBORI KORNÉL ADATGYŰJTÉSÉBŐL —

(Harmadik közlemény.)

Specializált utazási tisztviselők.

A menetjegyek összeállítása sem olyan egyszerű dolog, mint amilyennek látszik. Rendszerint kétfajta különböztetnek meg az európai államokban. Egyik az ismert kis keménykártya, amelyet a pályaudvari pénztárnaknál is kapni. Ez a kiadástól számítva többnyire csak négy napig érvényes. Másik az összeállítható menetjegyzet, amelyet csak a menetjegyirodák és valóha csak hatszáz km-nél hosszabb útra adtak ki hat-hat napig érvényes. Az ilyen füzetet a kívánt bel- és külföldi útnak egyes szakaszaira érvényes kupónjaiból állítanak össze. Hosszú érvényességüknek fogva rendszerint a visszautazásra is szóló érvénnyel vásárolják.

Később kialakultak az úgynevezett k o r u t a z á s i jegyek s ezeket már 300 km-re is kiadták. Összeállításukhoz a vonalak, az egyes vasúti előírások pontos ismerete szükséges.

Sokféle részlet van még, amit nem akarunk itt apróra tárgyalni. De már ezek után is érthető, hogy a nagy nemzetközi irodák a Cook, az Amexco, vagy a MER személyzetük, elsősorban a gyakorlatok kiképzésére különleges iskolákat rendeztek be.

Nagy irodákban specializálják a személyzetet a sokágú üzletekre való tekintettel. Az egyik hajléta sokkal foglalkozik, a másik vasúti jegyeket ad el, a harmadik jegyzüzeteket állít össze, a negyedik úti-terveket dolgoz ki, de valamennyinek ismernie kell a többi üzletágat is.

Társasutazások előnye.

Talán érdemes még egyet-mást elmondani a társas, az átalány- és a tanulmányi utazásokról. Mind a háromnál meg van az, hogy passzál, akkord- vagy inkluzív-utazások, azaz minden költség benne van az

DUBOVETZ EMIL

hűskülönlegességei

Elkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, szanatóriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,

V., Lipót körút 17. Telefon: 263-08

előre megállapított és kifizetett összegben — italokat kivéve — a jegy, a szoba, az étkezés, az autókörút, a vezető költsége. Esetleg megállapodás szerint a pályaudvartól a szállóba való szállítást, magánautó rendelkezése, a csomagkezelés és a borra való is. Ennek a sokszor konstatált főelőnye ott van, hogy az utas előre tudja: mennyibe kerül minden és nem éri olyan csalódás, amely miatt esetleg vissza kell fordulnia.

Társasutazásoknál az a módszer alakult ki, hogy az utazóiroda maga, vagy más testület által meghatározott programmal verbuvál, aztán egy vagy több vezető kalauzolásával vezetik meg az utat. A cél itt kettős. Először: csökkenti az egyes résztvevők költségeit és nagyobbszámú személyeknek teszi az utazást lehetővé. Másodsor: társaságban a legtöbb ember kellemebben utazik, kikeresheti a nagyobbszámú útítárs közül azt az egyet-kettőt, akivel szimpatizál. Előre megbeszélheti azt is, hogy barátokkal induljon.

Egyes-, luxus- és pausál-utazások.

Aki nem szereti az ilyen társasutazást, annak számára ott a független pausál-, vagy akkord-utazás. Itt az eljárás fordított, mint az előbbinél. Előbb jön az érdekelte és az úti tervet azután állítják össze kívánás szerint a legszerényebb igényektől a legraffináltabb luxusig. Lehet egy gőzös turistaosztályára, a vasút harmadik osztályára, polgári hotelre s rendelhető külön luxusautó, yacht, vagy repülőgép.

Amióta az utazás technikája annyira fejlődött és a művelt, kellemes vezetőik száma annyira szaporodott, a pausálutazást kedvelték meg leginkább. Az utasnak nem kell semmiféle terhes dologgal törődni. Gondtalanul ül a kupében és érkezik Itáliába. A pályaudvaron várja az utazóiroda képviselője és a hotelbe vezeti. Nem kell törődni a csomaggal sem, nem kell veszekednie a hordárakkal és nincs gondja a szállóval, nem kell attól félnie, hogy a bérautón előbb körbeviszik a félvárosban, nem is beszélve holmi rosszabb dolgokról. Másnap reggel jelentkezik egy vezető s várja a magánautó. A guide megmutatja a jelentősebb látványokat és mindent az utas anyanyelvén magyaráz el. Nem kell a fejét törnie azon, hol egyéző, nem kell dühöngenie a borra való és egyéb hasonlók miatt.

Az ilyen utazás költsége egyáltalán nem nagyobb, mintha az ember maga utazik. Az utazóirodák tisztességesen keresnek a jutalékok útján, amelyeket a közlekedővállalatok és szállók fizetnek. Ezeket a províziókat semmiféle rendes iroda nem csapja a kiszámított árhoz.

Szállók, irodák és utasok közös érdeke.

A szállók és körutazási vállalatok stb. természet-

esen érdeküknek ismerik föl, hogy a nemzetközi utazóirodától vendégeket kapjanak és ezért a rendes hivatalos árból áldoznak a provizióra. Hiszen épp az ilyen irodák azok, ahonnan a jó külföldi közönséget kapják. Az ilyen irodával való megállapodás valójában bizalom dolga is. Az utas megbízhatik abban, hogy az iroda kötelezettségeit a megállapodás szerint teljesíti és hogy például a szálló nem hoz csalódást.

Jól meg kell tehát fontolni azt, hogy melyik irodára bízta magát az ember. Ismert nagy cégeknél persze nem érheti inkorrekt kár.

Megfelelő nagy apparátusról gondoskodnak az ilyen irodák a pausálutazásokhoz. Az utas menetszégyein kívül teljesen kidolgozott utitervet kap. Megadják a vasúti menetrendet, a szállókat, ahol lakni fog, a látványokat, kirándulások és körutazások jegyzékét. Mindarra, amire jogosult, külön szelvényfüzetet kap s ezzel készpénz helyett fizet.

Persze előbb már az iroda megállapodik a hotellel és a többivel. Ezek a megállapodások, amelyeket nagyobbára egy központi hely kötött, minden főlkba eljutnak és nagy nemzetközi vállalatoknál vastag kötetek, illetve dossziék egész sorát töltik meg. Az csak természetes, hogy a hotelszobákat előre rezerválják.

Kongresszusok, tanulmányutak, tömegutazások.

Nagy társaságok elhelyezése, különösen nemzetközi kongresszusok alkalmával, sokféle nehézséget okoz, de a nagyvállalatok tapasztalásaikkal legyőzik azokat. Amint nem egy budapesti kongresszuson az IBUSZ dokumentálta.

A nagy társasutazások vezetőit súlyos felelősség terheli. Valóban nem könnyű feladat ötven, vagy éppen két-háromszáz személyt együtt-tartani és sokféle incidens nélkül végigvinni. A vezető néha a legsúlyosabb szituációk elé kerül s az ilyen, többnyire váratlan események nagy tapasztalást és tapintatlanságot, emberismeretet és lélekjelenlélet követelnek.

Különleges nehézségeket okoz a tanulmányi utazások és a sokszor velükjáró kongresszusok rendezése. Itt nemcsak szórakozások, városmegtekintések, pihenőszünetek, beosztások és egyeztetések szükségesek. Alaposan tárgyalni kell esetleg gyárakkal, kereskedelmi vállalatokkal, áruházakkal, városi és állami intézetekkel, hatóságokkal. Programokat kell kidolgozni, fogadásokat rendezni, az ipar, a kereskedelem vagy tudomány vezetőszemélyiségeivel, esetleg a kormányfő, vagy az államfő által való fogadást is előkészíteni. Nem egyszer megtörtént, hogy társadalmi, vagy gazdasági egyesületek kezdtek ilyen összejöveteleket rendezni és át kellett adniok — néha már későn — a nagy menetjegyirodákknak (nálunk az IBUSZ-

MOCZNIK-MUSTAR !!

legyen minden asztalon !!

GYORSJÁRATU ALÁTÁMASZTÁS (KOSÁR) NÉLKÜLI NAP- ÉS ESŐVÉDŐ PONYVASZERKEZETEK

ALAPITVA: 1886.

PASCHKA ÉS TÁRSA V, MÁRIA VALÉRIA U. 10. TEL. 82-0-41.

nak), mert kiderült, hogy anélkül a legnagyobb blamázs következik.

Az idegenforgalom jelentősége.

Az idegenforgalom, amelynek kétségtelenül legfőbb elősegítője a rátermett, szolid utazási iroda, gazdasági nézőpontból mindinkább növekszik jelentőségében. Aki el tudja képzelni, hogy egy évben például sehonnan nem menne idegen Párisba, az megjósolhatja azt is, hogy az egész városi élet gazdasági összeomlása járna a nyomában. De épp így volna Svájcban és Itáliában. Idegenforgalom nélkül nem boldogul a hajózárság, a szálló, a vasút, a vendéglő, sokféle üzlet sem.

Többféle módszerrel próbálták kiszámítani az idegenforgalom nemzeti jövedelmét. Egyöntetű, pontos eredményre nem jutottak. Egyes országokban precízebb, másuttal ingadozóbb a kimutatások sora. De abban megegyeznek a nemzetgazdászok, hogy az idegenforgalom az aránylag legkisebb befektetést kívánó jövedelmeket biztosítja, megfelelő viszonyok és propagandaciklok nyomán.

Bizonyos, hogy ezen a téren nagyon sokat tehetnek az utazási irodák, amelyek a közönség tanácsadói. Nagyon sok függ attól, hogy egy nemzetközi utazási iroda propagandát csináljon a magyarországi utazás érdekében és esetleg egyenesen ajánlja is a Magyarországra való utazást. Erős szuggesztív befolyást tudnak a publikumra érvényesíteni.

A „great bridge” a népek közt.

Ha az érdeklődő és esetleg még határozatlan ember bemegy az utazási irodába és megkérdezi: „hova menjek az idén? — talán Budapestre, ahol még sohasem voltam?” — az irodai alkalmazott pedig váltaltonva mondja: „ugyan kérem, nincs ott semmi, utaznék inkább Prágába, az sokkal érdekesebb”, — akkor esetleg örökre eldőlt ráknézve az ügy. De mondhatja így is:

„Valami új és különös zamatú várost ajánlok”, vagy legalább így beszélhet:

„Ha már Bécsbe utazik, menjen egy kicsit tovább, keletfelé. Mindössze négy és félóra Budapest. De nagyon kellemes az egy napi hajút is a Dunán, szép modern gőzösn és este tündéri a megörközés”.

Minden szakértő tudja, hogy az ilyen beállítástó mennyi függ és sokszor egy-egy nem túlzó, jól alkalmazott jelző mennyire befolyásolja a habozókat.

Persze jobban kell gondoskodni arról, hogy a tényleg értékes látványok és aktuális, vonzó események programját, az irányunkban járdulaton külföldi nagy utazási irodák tisztviselői kellő módon megismerjék.

A közönség rendszerint nem gondol arra, hogy a nemzetközi utazási irodák külföldi fiókjai tanácssal, főlíváltsal és segítséggel is hány-szor, de hány-szor szolgálnak a cégük égése alatt utazóknak.

Amerikaiak így tömörítették az erre vonatkozó el-

veteket: „Make them feel pat home.” „Adjátok az utasnak azt az érzést, hogy otthon van.”

Már a pályaudvaron várnak Európa legfontosabb városai az egyenruhás alkalmazottak, akik az utasnak a pererről kezdve segítenek. Megnyugtató érzés reánezve, hogy már érkezésekor anyanyelvén szólítja meg valaki és segít mindenben. Tudja, hogy olyan helyen van, ahol szükség esetén egy előzékeny irodához fordulhat. Jöhet betegség, baleset, halál is, zsebtolvajlás, vagy más olyan baj, ami anyagi zavart okoz. Persze ott a konzulátus is, de hát az hivatal és a hatóság merev előírásokhoz kénytelen ragaszkodni. Az utazóirodák hasonló esetekben gondos kiegészítői a konzulátusoknak.

A nemzetközi utazóirodák széles, nagy hídát szolgáltatnak a népek közt, kellemes módot olyan közlekedésre, amely megícsca leginkább hozza el a megismerést, egymásnak a megértését s vele a tisztább, nemesebb jövőndöt.

Hadirokkant trafikosokat alkalmazunk.

Ismételten föl hívjuk tagjaink figyelmét az 1933.VII. tc., az u. n. rokkantörvény azon határozatára, hogy mindazon ipari üzemek tulajdonosa, aki legalább 20 munkást állandóan alkalmaz, 10%-ban hadigondozottakat köteles alkalmazni.

Ugyancsak előírja a pénzügyminisztérium is azt, hogy éttermekben, vendéglőkben hadigondozottakat foglalkoztassanak dohányárulással.

Amennyiben hadigondozott szakmabeli neri volna, hadigondozottakat erre a célra készségesen kijelöl a Hadirokkantak Cserzős Nemzeti Szövetsége (VI. Benczur u. 2).

A tanoncok nyaraltatása.

Az OTI egészségügyi és szociális szempontokból reászoruló, 17 évnél fiatalabb biztosítottainak 1936 május 18-ától szeptember 15-ig 2—3 hetes ingyenes nyári udulást biztosít.

Sem az üdülést, sem az oda- és visszautazás a résztvevőknek semmiféle költségébe nem kerül.

Az érdekeltek jelentkezésének megkönnyítésére az OTI külön jelentkezős lapokat nyomtatott, amelyeket az OTI igazgatósága a tanonciskolák útján juttatja a jogosultakhoz. Ilyen nyomtatványt egyébként az OTI egészségvédelmi osztályán is (VIII. Flumei út 19. IV. em. 61) hétköznapokon 9—2 óra között ingyen kapható.

Hatfuu gőzmosó és fehérenemű kőlcsonzó vállalat
 Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: 38-5-58 és 38-5-59.
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legismertebbül ajsónnan berendezéssel
Legkíméletesebb mosási rendszer!

Szt. LUKACS gyógyfürdő és gyógyszálló a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Tel.: 56—0—80.

Az OTI ezen dícséretreméltó intézkedését ezzel a hozzáadással ismerjük, hogy tegyük lehetővé és támogassák kartársaink az arra részszóló tanácsokat abban, hogy minél többen részesüljenek ezen egészségvédelmi intézkedés áldásaiban.

Előjárósági ülés.

Ipartestületünk előjárósága május hó 6-án tartotta rendes havi ülését, amelyen Malosik Ferenc elnököl. Az ülést megnyitván, Steiner Ármán és Morvay Károly kartársakat kérte fel a jegyzőkönyv hitelteltesítésére.

Azután megnyitóját így folytatta:

Tisztelt Előjárósági! Az elmúlt hónap krónikájában szófolodnak az események.

Behatóan tárgyaltuk a borítórúv végrehajtási utasítását, majd közben a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium tárgyalásra hívott meg bennünket a minimális munkabért megálapító bizottság kinevezése tárgyában. Majd a hó végén váratlanul, anélkül, hogy ezen tervüket velünk csak közölték volna is, a kötelező %-os rendszert léptették életbe.

Iparunk helyzetét mindegyik probléma külön-külön is súlyosan érinti és ipari érdekelni érvényesítésére egy rendelet is teljes mértékben igénybe vette volna munkakészültségünket, hát még ez a három együtt!

Roppant nehézségek dacára minden esetben a legteljesebb szellemi fegyverzettel állunk iparunk igazainak és érdekeinek védelmére s míg a borítórúv végrehajtási utasításában máris mutatkozik eredmény, addig a %-os rendszer ügyében és az utána következő legkisebb munkabér tárgyában még kialakítatlan a helyzet és mérlegelve a kilátásokat, még sok nehézségeket kell legyőzni. Mi rajta leszünk, hogy iparunk óhajtsait honoráltsassuk, bár — meg kell vallanom — kevés reményt táplálhatunk erre.

Mielőtt a napirendre áttérnénk, közlöm az előjárósággal, hogy ipartestületünk részvétét tolmácsoltuk Bornemiza Géza iparügyi miniszternél családi gyászra alkalmával és a Kormányzó Úrtól jó megérdemelt magas kitüntetések is üdvözölték.

Kozma Miklós belügyminiszter úrnak magas kitüntetéséhez szintén köszöntésünket küldtük.

Ezután Ballai Károly ismertette az elmúlt négy hónap pénzkészletének eredményét, amlután közölte, hogy azoknak a képviselőeknek — akik az iparügyi törvény második novellájának parlamentai tárgyalásakor vendéglátóiparunk érdekében rokonszenves hangon nyilatkoztak, névszerint Friedrich István, Fábán Béla és Malasits Géza képviselői uraknak, köszönetüket tolmácsoltuk.

Malasits és Fábán urak igen szíves hangon adott válaszukban biztosították testületünket további megértésükről és öndulatról.

Több segélykérés letárgyalása után foglalkozott a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége zászlószenetelésére szóló meghívással s a zászló költségeihez való hozzájárulás megszavazása után úgy határozott, hogy ezen ünnepélyen való részvételre ipartestületünk képviseletében Malosik Ferenc és Ballai Károly urakat jelöli ki.

A múlt évi közgyűlést, amint ismeretes, megfellebbezték. Ebben az ügyben a minisztérium most döntött: a fellebbezést végleg elutasította és az 1935. évi közgyűlést és az azon hozott határozatokat érvényesnek nyilvánította.

Jegyző bejelentette, hogy a VI. kerületben iparengedélyek kiadásában zárlat rendelgettel el, aminek következményeire ezúton is figyelmezteti a kartársakat.

Továbbá, az IPOK tervbevetése, hogy a Nemzetközi Vásár ideje alatt egy ipari kongresszust hív össze Budapesten, melyre a vidéki testületek képviselőit is meghívta. Az iparosság felkészült erre, a debreceni ipartestület meg is kerestet bennünket, hogy a kongresszus keretében tárgyalandó kontárkérdésben, javaslatokat támogassuk. Előnkőségünk készséggel helyt adott a kérésnek és felkérte Vajda Andor urat, hogy a debreceniek javaslatához hozzásszóljon.

Régóta hűzödő ügye a testületnek a kettős tagsági díjak kérdése. Az előjáróság áldozatkésziségevel elhatározta, hogy azoknak a tagoknak, akik kettős tagsági díjat viselnek, az egyik tagság díjakat egy sokkal alacsonyabb osztályba sorozza. Azonban ez ügyben a kávéscok ipartestületével folytatott megbeszéléseink nem vezettek eredményre és konkrét javaslatokat sem voltak elfogadhatók.

A kötelező mestervizsgák tárgyában a kamara ipartestületünk megkereste. Minthogy nagy érdekünk fűződik ahhoz, hogy a vendéglőli és szállodás mestervizsgák minél alaposabban elő legyenek készítve, ezért az előjáróság fölkerítette a mestervizsgálobizottság tagjait, hogy foglalkozzanak a kérdéssel és annak eredményeként az előnkőség dolgozzon ki egy tervezetet.

Jegyző jelentette, hogy a borítórúv utasítás tervezet állandó munkában van. A gyakorlati élet szükségessége miatt több módosítást kell keresztülvinnünk, hogy a rendelet teljesen átdolgozza iparunk érdekeinek szem előtt tartásával lásson napvilágot.

Legnagyobb sérelme az iparnak a százalékrendszernek szezőn elején való életbeléptetése, amely a szakma megkérzése nélkül jelent meg, amiáltal az egész vendéglátóipart éppen most, az idény kezdetén, lehetetlen helyzet elé állította. Feljesen tudatában vagyunk annak, hogy ezzel a rendelettel a borralalókérdést megoldani nem lehet, mindamellett készséggel végrehajtuk azt, azonban az elkövetkező napokban ez ügyben beterjesztendő emlékiratunkban azt kértük a miniszter úrtól, hogy az életbeléptetés időpontját hat hónappal halassza el és gyakorlati szempontból előterjesztett javaslataink felhasználásával tegye a rendeletet végrehajthatóvá.

Az emlékirat ismertetésével változott azokat a vitás eseteket, amelyek a gyakorlati árd adnók elő. A kérdéshez Gundel Károly, Szucs Lajos, Szlavék Károly, Román János és Vajda Andor szóltak hozzá. A felszólalásokból vett néhány figyelemreméltó addattal az emlékirat kiegészítjük.

A borralalókérdésben a sajtó részéről tapasztalt támoga-

**Mielőtt
sajt- és vajsziükségletét
beszerzi,
árajánlatért sajt érdekében forduljon
Neumann Sándor vaj- és sajtgyárához
Pécs, Fehérvári u. 9.**

SCHILLINGER MIKSA
hűskülönlegességek

Főkező szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,
VII., Király-u. 15. Tel.: 42-8-66.

Ipartestületünk ügyésze: dr. Molnár Sz. Dezső (IV, Bécsi ucca 1.)

lásért indítványozza az elnökség nevében, hogy a sajtónak köszönet szavazatlasként, amelyhez az előjárásról hozzájárult.

Téglássy Ernő aljegyző a repülőbiztoság áprilisi havi tevékenységéről számolt be, végül az elnök ismertette a bálai bevételeiből nyert összeg felosztását, amelyből a nyugdíjnyelvet 900 P-t, a temekézési egyület pedig 300 P-t kapott. A többi, 1530 P az Otthoné marad. Majd több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

A segéd munkábalépésének be nem jelentése nem büntethető, ha a segéd a két heti határidő lejártá előtt távozik alkalmazási helyéről.

Az alsófokú rendőri büntetőbírósgok terheltek segédjük munkábalépésének be nem jelentése miatt az 1884:XVII. tc. 157. §-a alapján megbüntették.

A Kihágási Tanács III. fokon 1508—1936. kih. sz. alatt felmentő ítéletet hozott a következő megokolással:

„Az alsófokú rendőri büntetőbírósgok azért büntették meg terhelte, mert S. F.-et segédként alkalmazták az általuk elvállalt építkezésnél, a törvény által az iparossegédek bejelentésére nézve előírt kötelezettségeknek azonban eleget tenni elmulasztották.

A 6.638—1904. K. M. számú elvi jelentőségű határozat kimondja, hogy miután az 1884: XVII. tc. 103. §-a a bejelentésre két heti határidőt állapít meg, a munkaadót a tőle ezen határidő eltelte előtt elfavazott munkások be nem jelentése miatt büntetni nem lehet.

Ipartestület szakképzései és fellebbezési joga.

A másodfokú rendőri büntetőbírósg egy ipartestületnek fellebbezést azzal az indoklással utasította vissza, hogy az ipartestületnek az 81.161—1928. K. M. sz. rendelet értelmében csak a jogosulatlan iparüzéssel elkövetett kihágások ügyében van szakképzései jogkör.

A másodfokú végzés e megállapítása nem helytálló.

A hivatkozott 81.161—1928. K. M. sz. (ő. n. kontár) rendelet ugyanis nem tartalmaz semmiféle oly rendelkezést, amely azt állapítaná meg, hogy az ipartestületnek csak kontárügyekben volna szakképzései jogkörük, ellenben az 1884:XVII. tc. 127. §-a úgy rendelkezik, hogy az iparhatóságok minden olyan határozatokat, amelyeket az idézett tc. III. fejezetében A), B) és C) betűk alatt előírt kötelezettségeknek az ipartestület kötelekébe tartozók részéről történt megszegése esetén hoztak, az ipartestülettel közösen kötelesek, amely az ellen 15 nap alatt fellebbezhető.

A szóban levő ügyben a terhelte az idézett tc. III. fejezetében C) betű alatt a 103. §-ban meghatározott köteletség ellen véltük, miután alkalmazottait az ipartestületnél nem jelentette be s így a fentidézett rendelkezésből következik, hogy azt az

Pálpusztai Hella
Hella doboz
emmenthali
Derby sajt

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

ipartestületet — amelynek kötelekébe az illető iparos tartozik — a fellebbezési jog megillerte.

(2.500—1935. B. M. kih., 8.360—1936. lp. M.)

Ipari kihágás ügyében jogorvoslat.

Az a terhelte, aki az elsőfokú bírósági ítéletben megnyugodott, a Rbsz. 137. §-a értelmében nem élhet perorvoslattal az elsőfokú ítéletet helybenhagyó másodfokú ítélet ellen sem. (394—1935. B. M. kih., 2.003—1935. lp. M.)

Ipari kihágási ügyben hozott ítéletben az a figyelmeztetés, hogy a jogosulatlan iparüzés folytatása miatt újabb eljárás fog indúlni, felesleges.

Az elsőfokú rendőri büntetőbírósgok a szobrásművészt terhelte kőfaragóipar jogosulatlan gyakorlása miatt ítélték el. Az ítéletben a terhelte a rendőri büntetőbírósg figyelmeztelt, hogy amennyiben továbbra is jogosulatlan folytatja az iparüzést, ellene haladéktalanul újabb kihágási eljárás fog indúlni s újabb ítélet fog hozatni s azonkívül a jogosulatlan iparüzés kárhatalommal fog megakadályoztatni, megsemmisít.

Az ítéletet a Kihágási Tanács, 5.909—1935. számú ítéletével helyben hagyta ugyan, azonban a hozzáfűzött figyelmeztetést törölte, mert az idézett figyelmeztetés részben felesleges, részben nem helytálló és rendőri büntető ítélet keretében nem tartozik.

„A feltételezett körülmény ugyanis — így szól az indoklás —, hogy terhelte esetleg a jövőben újabb ipari kihágást fog elkövetni, előzetes figyelmeztetés nélkül is maga után vonja a rendőri büntető eljárás megindítását és nem is függhet az előzetes figyelmeztetéstől.

Ami pedig az esetleg megismétlődő kihágásnak kárhatalommal való megakadályozását illeti, az nem a rendőri büntetőbírósg jogkörébe, hanem közigazgatási útra tartozik.”

Alkalmi vétel! National-pénztár.

Nagyobb üzemenk is alkalmas!

A gép működése:

Tiket-henger és kivető — Napi-ítélet számláló — Igénybevétel számláló — Napi bevétel összegző — Összeszedés szabályozó — Reklám- és keletbelyegző — Ellenőrzőszalag stb. Megtekinthető:

Skaba és Piöckl sportruház, VI, Vilmos csász út 53.

Eladó sarokház kertés vendéglővel

és fűszerüzlettel Buda legszebb helyén 310 négyzetföldű tizenöt ezer pengő készpénzzel átvethető.

Kodnár, Budapest, I, Aitlia uca 25. szám.

Gruber Ferenc déligyümölcs- és gyümölcskereskedő.
Budapest, IX, Központi Vásárcsarnok, 594—97. sz.
Telefon: 85-4-59. — Több nagy étterem szállítója.

Gombár Gizella pincériügynöksége
tet közveitő Irodája. Vidéki megbízásokat

BUDAPEST, IV, VÁCI UCA 78—80. (az udvarban). Telefon: 83-7-90. Szállodal, éttermi, kávéházi és különféle szakképzett személyre pontosan és lelkiismeretesen eszközölnék.

Új üzletnyitánsnál, áthelyezésnél legelőször az ipartestületben érdeklődjünk!

Napellenzők
Kerti sátrak
Redőnyök**PICK EDE UTÓDAI**
BUDAPEST, V., ÁRBÓC UCCA 1. TELEFON: 93-3-62.**Bornemisza Géza**

Iparügyi miniszter kiváló odaadással és fáradhatatlan ügybuzgalommal a hazának tett értékes szolgálatait a Kormányzó Úr az 1. oszt. Magyar Érdemrenddel tüntette ki. Ezzel a kiüntetéssel az ipari közvélemény elismerésének és hálójának adott látható kifejezést, mert Bornemisza Géza hivatalbalépése óta mindig a legnagyobb megértéssel és figyelemmel igyekszik a magyar ipar és az iparosok sorsán javítani. Az iparügyi miniszter urat ez alkalomból az előljáróságunk szívből köszöntötte.

Vitéz Gyulay Tibor dr.

Gyulay Tibor dr-t, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát — mint értesülünk — a Kormányzó Úr vitézre avatta.

Kamaránk derék és kiváló főtitkárát ez alkalomból iparunk nevében szívből és melegen köszöntjük!

A kereskedők országos nagygyűlése az áruházak ellen.

E hó 10-én volt a kereskedők országos nagygyűlése, amelyen többször kereskedő és négy kereskedelmi és iparkamarai küldött jelent meg. Ipartestületünk képviseletében Vajda Andor és Kolling Oszkár előljárásági tagok vettek részt. A nagygyűlésen Vajda Andor is felszólt, nagy hatást ért el megállapításával.

A mindvégig lelkeshangú nagygyűlés a következő határozatot fogadta el:

A nagygyűlés teihivja a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter figyelmét arra a nemzeti veszedelemre, amely az áruházak terjeszkedésének és vezetőborzító módszereinek következménye. Az áruházak nemcsak tömegesen teszik tönkre az önálló kiskereskedelmi központiátlát, de azt valóságos ki-puszítják és így elpusztulnak az államkincstárra nézve oly értékes adóalanyok. Az áruházak devalválják a mezőgazdasági termékek árát és kivonják magukat az igazságos adózás alól.

A nagygyűlés ezért arra kéri a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert, hogy mennél előbb léptesse életbe azokat a jogszabályokat, amelyeket nemzeti veszedelem továbbterjedésének megakadályozására alkalmasak. Nevezetesen:

HELVEICIAI GAZDAKÖR (KECSKEMÉT) tagjainak egyezer hektoliter bora eladó.

Érdeklődni lehet a fenti címmel. — Közvetítő nincs.

Budafoki Hordóüzem

Budafok, Zrínyi ucca 3. Tel.: 69-8-40.

1. Szüntesse meg az áruházak ételkészítéket és élvezeti cikkeket árusító osztályait;

2. szüntesse meg az áruházak vendéglői, kifőzői, büféi, kávémérő, kávéházi s egyéb vendéglátó üzemeit;

3. tiltsa meg általában az országos árokban és tört sulyokban való árusítást;

4. újabb áruházak alapítására és a meglévő áruházak ki-bővítésére ne adjon engedélyt;

5. tiltsa meg az áruházak bejárati (közvetlenül a utcára lörtendő árusításának minden módját;

6. a nagygyűlés a pénzügyminiszter úrhoz azt a kérést in-tézi, hogy hozza be a külön áruházi adót és addig is rendelje el az áruházaknak osztályonkénti adózását.

A nagygyűlés egyben köszönetet mond a kormányknak, hogy az áruházi kérdésnek rendezését kormányprogrammá tette.

A cukrárszövetület új székházát

e hó elején avatta fel nagy érdeklődés mellett.

Az ünnepség szent misével kezdődött, majd az új székház tanácstermében folytatódott.

Spelter Henrik elnök üdvözölte a megjelenteket, amelyet német nyelven Moskovits Mór dr. ügyész ismételt meg. Az ünnepség során több szöveget is, köztük az osztrák vendégek nevében Antal Gersten beszélt.

Testületünket az ünnepségen Horváth Mihály és Lukács Antal előljárásági tagok képviselték.

A Vendéglősök Beszerző Csoportja Rt.

Folyó év május hó 7-én tartotta meg XVIII. évi rendes köz-gyűlést.

A közgyűlésen megjelentek: Gundel Károly elnök, Holub Rezső alelnök, Bandl József végrehajtóbizottsági tag, Grimm Gyula, Konta Jenő, Malosik Ferenc ipartestületi elnök, Neiger Jakab és Poltmann Mátyas igazgatósági tagok, Hoffmann János, Keresztes Ede és Zeidler Antal felügyelőbizottsági tagok, Bokor Ferenc, Páczor János és Putnoki István választmányi tagok, dr. Nagy Sándor vállalati jogtanácsos stb.

Az igazgatóság ezen közgyűlésre a zárszámadások elő-terjesztése mellett a következőket jelenté.

Az 1935-ös gazdasági esztendő általános vonatkozásban a mezőgazdasági prosperitás javulásának jegyében folyt le, mely előnyösen befolyásolta a legtöbb kereskedelmi és ipari vállalat forgalmának kialakulását. Már a megelőző 1934. év második fo-lében jelentkezett egy lassú javulás tünet az addig süllyedő irányzatlat szemben, amely javulási, ha nagyobb eredménnyel nem is produkált, de mindenesetre megszüntette az ideges nyug-talanságot, valamint bizonytalanságot s előre megrajzolta a kon-túrját egy jobb jövő valószínűségének.

Minden remény megvált tehát arra, hogy az 1935. esztendő

DOMÁNARTÚR

SZEN-, KOKSZ-, KOVÁCSZEN-NAGYKERESKEDŐ

KÜL- ÉS BELFOLDI BANYAKÉPVISELETEK

BUDAPEST, VI, BERLINI TÉR 3. TELEFON: 20-5-97.

SZÉTELÉP: BUDAPEST, DUNAPARTI TEHER P. U. IV. KAPU.

Szállít vagón- és fuvartételekben Eger-Putnoki és Barcikai szénrel, gázgyári kokszrel és koksz-brikkrel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Cifka József pinceszakadalmi cikkek szaküzlete. Budapest, V., Vilmos császár út 48. sz. Telefon: 22—8—92. Borszivatlyúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.

üzleti forgalma a még mindig nehéz viszonyok ellenére eredményesebb lesz, mint az előző év. Nem is csodáltként a tekintetben, mert a múltévi forgalom úgy összegszerűen, mint mennyiségileg is emelkedett, aminek hozzájárult a vendéglátóipari intézményeket közelről érintő idegenforgalom nagyobbmértékű emelkedése.

Hogy a körülbelül 13,5 százalékot kitevő forgalomemelkedés mellett ennek megfelelően nagyobb nyereséget nem tudunk elérni, az kizárólag a különféle hatósági intézkedéseknek és korlátozó rendelkezéseknek tulajdonítható.

A külkereskedelmi forgalommal kapcsolatos korlátozó rendelkezések az 1935. év folyamán nemcsak hogy nem enyhültek, hanem ellenkezőleg, folyamatosan tett új rendelkezések még jobban megnehezítettek a kuitoldói áru importját, olyannyira, hogy ma már alig van — vállalatunk forgalmát képező — oly külföldi cikk, amelynek behozatala nem lenne tilalmi listán, illetve engedélyhez kötve.

További nehézséget okozott és hátrányosan befolyásolta üzleti eredményünk kialakulását a behozatalra engedélyezett áruk kifizetésének a Nemzetközi Bank által követelt deviza-kitelési módzata. A Nemzeti Bank állandóan változtatta az importárúk ellenértékének devizafelvezés százalékát olyannyira, hogy később már a klíring-szerződésben álló országokkal szemben fennállott tartozásunk után is felpenzt kellett fizetnünk, amely körülmény természetesen nemcsak a mi vállalatunk, hanem a velünk hasonló cikkek forgalombahozatalával foglalkozó más vállalatok részére is valatukalóbbizeti veszteséget jelentett. Ezzel pedig még a legvatosabb üzleti politika mellett sem számolhatunk előre.

Ugyancsak a behozatali tilalmak és korlátozó rendelkezések teszik immár évek óta lehetetlenné azt is, hogy külföldi vezérképviseleteinkkel a megszakadt üzleti összeköttetést újból felvegyük.

Amíg tehát a külföldi árubeszerezés nehézségei, a túlzott behozatali tilalmak és korlátozások meg nem szűnnek, illetve lényegesen nem enyhülnek s amíg tokozatosan kiépített külforalmi szervek működési köre, amely a magángazdasági tevékenységet egyre hátrábbszorította, az eikerülhetetlenül szükséges keretek közé vissza nem állítják, teljes gazdasági fellendülést várni nem lehet, úgyszintén nem számolhat nagy általánosságban a magángazdasági élet sem normális üzleti eredménnyel.

Reméljük, hogy korunknak az 1929. éviől számítandó „7 szűkesztendőjének” utolsó évében, vagyis az 1936. esztendőben utrá lesz egy jobb belátás és az egyes országok pillanatnyilag még szélsőséges autarkikus elvekkel egymást lehetlenné tenni akaró gazdasági rendszere a múlté lesz a s jobb és szebb jövő kialakulásának immár hasonló rendszerek nem fognak utáiban állani.

A következőkben bemutatjuk a tisztelt közgyűlésnek zárószámadásainkat, amelyek szerint vállalatunk a nehéz gazdasági viszonyok ellenére mégis következetesen megtartotta szívnálant a jümet nyereséges eredménnyel zárta le az elmúlt 1935. üzleti évet!

Mérlegünk anyagi eredményeként mutatkozik 6781.80 pengő, amely összeget felhasználására vonatkozólag javasoljuk, hogy a nehéz gazdasági és pénzügyi viszonyokra való tekintettel külön tartalékalap létesítésére 5000 pengő fordíttassék, míg a fennmaradó 1781.80 pengő a jövő év számára vezettessék elő.

A közgyűlés ezen jelentést tudomásul vette, a mérleg- és eredményszámlákat jóváhagyta, az igazgatóság indítványát elfogadta és azt határozatává emelte.

A napirend letárgyalásában a közgyűlés újból megválasztotta az igazgatóságából sorrend szerint kiváló tagokat, névszerint: Bandl József, Glück E. János, Holub Rezső, Malosik Ferenc, Neiger Jakab, Potzmann Mátyás urakat.

Újabb mandátumot kaptak egyszersmind a régi felügyelőbizottsági tagok közül névszerint: Hoffmann János, Keresztes Ede, Id. Kutassy Lajos, Márkus Imre és Zeldler Antal urak választottak meg.

A közgyűlési napirend ezen utolsó pontjának letárgyalása után Elnök a közgyűlésben megjelentek közbeszóló helyeslésével teljes elismeréssel és köszönettel adózik Konta Jenő igazgató gondos és célirányos működéséért, aminek tulajdonítható az 1935. üzletév újból aktív eredménye. Mátatja egyszersmind lelkes tisztviselőgárdájának ügybuzgó tevékenységét is, amely együttes tények alapján megvan a remény a vállalat további eredményes működésére.

Ezután Elnök a közgyűlést berekesztli.

Az idegenforgalom újjászervezése Csehszlovákiában és Jugoszláviában.

Az utóbbi évek tapasztalatai alapján, más országokkal egyezően, Csehszlovákiában is törvényileg akarják szabályozni az idegenforgalom kérdését. Az erre vonatkozó törvényjavaslat most már rövidesen a parlament elé kerül. A tervezet szerint az egész idegenforgalom vezetése a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe jut. A gyógyhelyeken, városokban és községekben kötelező lesz önálló szövetségek felállítása, amelyek az idegenforgalom összes érdekeit teljesítik és együttműködésre készítik. Az idegenforgalmi ügyek legfeljebb tanácsadó szerveként egy „Központi Idegenforgalmi Tanács”-ot fognak létesíteni, amelyben a hivatalból kirendelt tagok mellett az érdekeltek képviselői is helyet kapnak. A külföldi propagandát a kereskedelmi minisztérium vezetése alatt a „Csehszlovákiai Idegenforgalmi Információ-Központ” fogja végezni, amelynek tanácsadó szerve az „Országos Idegenforgalmi Propaganda Bizottság” lesz.

Hasonló törekvésekélt látnak Jugoszláviában is, ahol február hó közepén életbe lépett egy kormányrendelet, amely az egyes községekből minden helyet mozgósít az idegenforgalom gyökere, mindent átfogó újjászervezése érdekében. A jövőben az idegenforgalom szempontjából jelentőséggel bíró helyeket a „turistahely” hivatalos megjelölését fogják viselni. Ezek különféle közlekedési kedvezményekben részesülnek, tartoznak viszont a maguk részéről a szükséges turista-intézményeket meg-

Kitünő a Dreher keksz és a Dreher csokoládé!

VÁSÁROLJUK AZ
ORSZÁGOS MAGYAR TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT
TEJTERMÉKEIT!

szervezni és a megielelő anyagi fedezetéről gondoskodni; a látogatóktól beszédendő „tartózkodási díjat” kizárólag erre a célra szabad fordítani.

A városokban állandó „turista-bizottságok”-at állítanak fel, melyekben a községtagok tagjai kívül helyet kapnak a gazdasági kamarák, a szállodás- és vendéglőipar és egyéb érdekeltségek képviselői is. Ezen bizottságok idegenforgalmi intézmények létesítése, az ezekhez szükséges pénzügyi fedezetre való javaslatétel, a külföldiek részére szóló szállodai tájékoztatók kibocsátása, továbbá a magánszemélyek által eszközölt szababeadások engedélyezéséről való döntés. A faluhelyeken is hasonló bizottságok létesülnek, ezek azonban a bányásági közgazdasági rendelkezései alapján fejtik ki tevékenységüket. Minden bányában külön „turista-forgalmi tanács” foglalkozik az idegenforgalmi szervezés és propaganda kérdéseivel, előterjesztésekkel és javaslatokkal szolgálva a rendelkezési joggal felruházott hatóságoknak; e tanácsban az érdekelt szakmák is mindenkor képviselve vannak. A bányások is egy évre szóló idegenforgalmi munkaprogramot dolgoznak ki, melyet az illetékes minisztériumoknak bemutatni kötelesek. Az összes idegenforgalmi szervezetek a kereskedelem és iparügyi minisztérium fennhatósága alá tartoznak, amely a vonatkozó törvényjavaslatok kidolgozásán kívül általános felügyeletet gyakorol a különféle szervek tevékenységébe felelt és irányítja a külföldi propagandát is. Tanácsadó szerve a „Legfelsőbb Idegenforgalmi Tanács”, melynek elnöke maga a miniszter, tagjai pedig az állami, valamint a gazdasági és pénzügyi testületek reprezentánsai, köztük a jugszláv szállodás-szövetség képviselője és a hivatalos utazási iroda igazgatója is. Az idegenforgalom fejlesztéséhez szükséges kiadások fedezetére a miniszter külön rendelkezési alapot létesíthet.

A bécsi vendéglősök a borraivalrendszer megszüntetése ellen.

A bécsi vendéglős és korszámos ipartestület április 25-én megtartott ülésén egyebek között a tiroli vendéglős és korszámos szervezetnek a borraival-kérdés újonnan való szabályozására és a borraival-megváltás bevezetésére vonatkozó javaslatával is foglalkoztak. Az ülésen elhatározták, hogy tárgyalásokat fognak folytatni a pincérszövetséggel, miután a fennálló kollektív szerződések a borraival-kérdés egyszemélyes megoldását nem teszik lehetővé. Elvi jelentőségű határozatukban máris kimondották azonban, hogy a kétéltű borraival-megváltás rendszerét a maguk részéről elutasítják, miután az szakszerű és tárgyilagos megítélés alapján, mind a vendéglőipar, mind az ott alkalmazott személyzet, mind pedig a közönség szempontjából határozottan hátrányos.

Az értelmi segítők szövetsége még nem hozott határozatot a kérdésben, de amit a néző lapokban olvassuk: az eddig elhangzott nyilatkozatok arra engednek következtetni, hogy a pincérek is állást fognak foglalni a tiroli javaslatokkal szemben. Osztrák szomszédainknál tehát aligha kerül sor a borraivalrendszer megszüntetésére.

Az árverés — vagyonpocséklás.

Egyik régi, érdemes kártyásunk nem tudván bért fizetni, a bérbeadó a 30 000 pengőnél többre becsült ingóságokat elárvereztetette, hogy követeléséhez hozzájutasson.

Az árverés a minap megtörtént. A hosszantartó árverésen a vendéglős egész berendezését és felszerelését teljesen elad-

WEISZ LIPÓT VÉSNÖK

Acél-, vas-, gumi-, rézbélyegzők, golddruck, alfabettyek, rézkeletbélyegzők, ládaégetők, sablonok és minden e szakmába vágó vésnői munkák.
Budapest, VI, Teréz körút 33. szám, földszint 6.

PERL burgonya, hagyma, zöldség kiváló!
Nagyvásártelep. Telefon: 40—2—96.

STEINER MÓR UTÓDAI (Beltagok: Löwy Rudolf és Unger Armin.) Linóleum és viaszos vászon nagy raktár, — Budapest, VI, Király uca 2. sz. Linóleum, viaszvászon, autókarraszériaműbörök, gumifutók, linóleumfutók stb. stb.

Steiner és Szimper
szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők
Budapest, IX., Útfőli út 57. Telefon: 30-6-29.

Vásároljon és javíttasson első kézből! Kerli bútort és kosárát
HOFFMANN SÁNDOR
kosáronő mesternél. — Budapest, VII, Akácia uca 45. szám.

HUNGÁRIA" SÜTŐDE Budapest, VII, Dohány uca 22. Tel.: 42-5-37
Naponta állandóan friss sütemény és házikenyér.

Özv. Vuchetich Mátyásné konzerváru kereskedő
Budapest, Központi Vásárcsarnok. — Telefonszám: 85—4—61.

iff. Grünwald Mór
Ferenc József rakpart 8. Tel.: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Pfeifer Sándor gomba-kereskedő
Budapest, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 85-1-78.

Hungária automata billiárdok
(garantáltnan szabaddalmazva)
Örökárban kedvező fizetési feltételekkel legelőcsőben
Vendéglői berendezések vétele és eladása
FRIED ZSIGMOND és FIA Király-utca 44. Tel.: 29-1-34

Ponyvák!

Állószervezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal vagy falra erősítve. Régi szerkezetet átalakítottunk és áthúztunk új prima vízmentes ponyvával. **Kérjen ajánlatot! Legolcsóbban szállítunk!** Nehány nagyobb és kisebb használt ponyvaszerkezet eladó.

IRÁNYI J., Budapest, VI, Vörösmarty utca 47. szám. — Telefon: 21-7-09.

ták. Az üzletben, amelyben ilyenkor száznál több személyzet sűrűlőddt, nem maradt meg semmi. Uresen és csendes maradt. Mindez nem újság. A gazdasági front, akár a háborús front, bőven szedi áldozatait. Azonban, hogy minő árakért pocskólták el annak a nagy üzletnek ingóságait, valóban felháborított!

A hivatásos árverezők pl. az első napon 2800 pengőért megvevett berendezési tárgyakat ott nyomban a helyszínen 6000 pengőért adták tovább. És ez folytatódott a következő napokon. Egy autó 75, azaz hetvenöt, egy másik 35, azaz harmincöt pengőért „kelt el”. Az árverezők láthatóan tényes üzleteket csináltak, míg a bérbeadó nem kapott 6000 pengőnél többet.

Gondolkodnaba ejtik az embert az ilyen jelenségek.

Vajjon van-e értelme az árverésnek, mikor az egyszerű az adóst teljesen megfosztja mindenétől, másrészt a hitelezőt nem juttatja követeléséhez? Az árverés a közvetlenül érdekelt félön nem segít, csupán a hivatásos árverezőket juttatja jó bevételéhez.

Az árverés mai módja ellen sok panasz van. Közérdek az, ha az illetékes hatóságok ezzel foglalkoznának és az árverést úgyképpen reformálnák meg, hogy az árverés ne lehessen a fosztogatással egyező fogalom. Még sem szabad törvényes segédlettel szegény embereket kifosztani.

A fűszerkereskedők a „díszített” gyümölcskosarak ellen.

A közlegő gyümölcsszeszőzra való tekintettel a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete fölterjesztéssel fordult Szendy Károly polgármesterhez és ez ügyben közöltöttséget is vezettek. Rosta János dr. közlélemezési tanácsnokhoz is, a nagyvásártelepi csomagolási visszaélések, illetve a „díszített” áruk forgalombahozatala miatt.

Egyes nagyvásártelepi árusoknak az az eljárása nemcsak a tövörös közlélemezésének érdekébe lüközik, de súlyosan károsítja az élelmiszkereskedelmet és a vendéglátóüzemeket is, amelyek a nagyvásártelepen elsőrendűnek vásárolt árurol csak a hazaszállítás után állapíthatják meg, hogy voltaképpen másod- vagy harmadrendű, sőt sok esetben egészen silány árut vásároltak drága pénzén.

A Fűszerkereskedők Országos Egyesülete annak a 157.300 —1927. számú belügyminiszteri körrendeletnek kíván érvényt szerezni, amelynek alapján két évig torjodható időtartamra kitiltás alkalmazandó mindazokkal a vásárcsarnoki kereskedőkkel szemben, akik „díszített” árut hoznak forgalomba.

A bajor vendéglősök nagygyűlése Passauban.

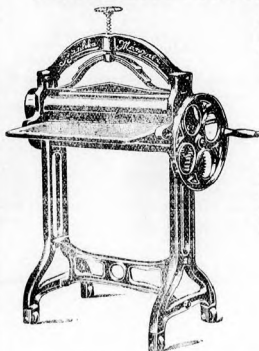
Az április hó végén Passauban megtartott „Német hét” és az ezzel kapcsolatos kiállítás alkalmával a dőlbajorországi vendéglős és szállóadásipar gazdasági csoportja nagyarányú beszámolóul tartott, melyen vendégül látta a többi délnémet államok vendéglős szervezetelnek képviselőit is.

Az ünnepélyes munka között lezajlott nagygyűlés a passai polgármester üdvözölte a város nevében a vendéglátóipar tagjait. Beszédében hangsúlyozta, hogy a város vezetősége tudatában van a vendéglátóipar rendkívüli fontosságának és iger: nagy sülyt helyez az idegenforgalmi intézmények felüdatos fejlesztésére. Ezt követőleg az előadók, a német vendéglátóipari vezető egyéniségek, tartalmas beszédekben ismertették a szakma legjelentősebb kérdéseit: az üzemeltetések célszerűségét, az iparban túltenőg kontárságok megszüntetését, az egyes államok szakmai szervezetei közötti szoros együttműködés fontosságát, a vendéglői engedélyek kérdését és behatóan foglalkoztak a vendéglői iparörvény módosításával, a sörkérdeessel, az árombolók elleni küzdelemmel, valamint egyéb gazdasági problémák egész sorával. A gyűlésnek leglőbb pontja azonban az a jelentős megállapítás volt, hogy az új kormányzat törvényes rendelkezésel alapján végre megalakul a német vendéglátóipar önkormányzati joggal felruházott, 250 ezer üzemeltető egységese szervezete.

Rámutatnak arra az örömdetes, javuló irányzatra is, mely a német vendéglátóipar helyzetében fokrol-fokra mutatkozik.

„BAZILIKA” FEHÉRNEMŰ MANGORLÓ

MAGYAR
GYÁRTÁMNY

A
hengerek
öt részöl,
gőzölt
bükktábol
készülnek

Hengerhossz ..... 550 mm
Henger átmérő ..... 110 mm
Súly cca ..... 60 kg
Ára ..... P 120.—

Részletre is kapható!

PETZ TESTVÉREK
GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE R. T.
VI., Vilmos császár út 61. Tel.: 18-2-36.

SIDOL fém-, ablak- és márvány-
tisztításra a legalkalmasabb!
Budapest, VII, Cserai ucca 14. Telefon: 96-6-86, 96-8-27.
Göztli Lipót „SIDOL” vegyitermelék gyára Rt.

őzv. Kreibich Mihályné

szállodai, éttermi és kávéházi személyzetelhezölő irodája
BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 12. SZÁM. TELEFON: 85-4-66.
1895—1935. 40. jubileumi üzletév.

A szállodai kiszolgálás ellenőrzésének tökéletesítése.

A szállodákban és hasonló intézményekben felszerelt világitó jelzőkészülékek erősen csökkentették a kiszolgáló személyzet késedelemkedése elleni panaszokat, miután egyszerűzték fokozottabban mértékben felkeltik a személyzet figyelmét, másrészt pedig módot adnak a kiszolgálás gyorsaságának bizonyos ellenőrzésére is. A központi helyen elhelyezett lámpatáblák, valamint az egyes szobák csónegélt jelző tábláinak vizsgálata általában lehetővé teszi annak megállapítását, hogy nem történik-e késedelemesen a kiszolgálás?

Ez az ellenőrzési mód azonban csak pillanatnyilag megfelelő, a mulasztás utólagos megállapítását nem teszi azonban lehetővé. Erre való tekintettel egy német elektrotechnikai gyárban egy, a külföldi részére is alkalmas olyan regisztráló készüléket gyártott, amely az egyes hívások időtartamát is jelzi. Természetesen ez a regisztrálás nem terjed ki minden szobára, mert hiszen akkor a nagyobb szállodákban többszáz jelzést kellene figyelembe venni, hanem egyszerűen 20 vagy 40 szobát lehet a készülékhez kapcsolni. Ezt a technikai berendezést, mely viszont csupán a késedelem utólagos megállapítására ad módot, sikerült újabban tökéletesíteni oly módon, hogy egy beillesztett önműködő készülék riasztó jelzést ad, ha a késedelem egy, a hívás időpontjától meghatározott időtartamot, például 4 percet meghalad. Ez a készülék az összes személyzetet figyelmezteti, hogy a riasztó jelzéssel megjelölt szobában a vendég türelmetlen és kiszolgálásra vár, s így a vendég jogos panasza az üzleti érdek sérteleme nélkül lehetővé teszi a kiszolgálás pontoságának ellenőrzését.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

A husvétli ünnepekre Vörös Simon kártársunk 25 liter bort küldött az Otthon-lakónak. Háts köszönet érte.

A báli egy megváltásra öv. Ziegler Ferencnéől 5 pengő érkezett.

Lézárattott május 10-én.

Nagykörös város polgármestere.

I. 714/ki. 1936.

HIRDETMÉNY.

A Széchenyi kertben levő nyári szálló, amely áll 8 lakószoba, fürdőszoba, közös folyosóból, továbbá ugyancsak a Széchenyi kertben levő s jelenleg a Városerőprítő Egyesület által bérelt 1. szoba, 1936. év május hó 1-étől kezdődő 2 évi időtartamra szabadkézűl bérbeadatik.

Felkérem az érdeklődőket, hogy a v. főjegyzői hivatalnál írásban vagy szóval bérleti ajánlatot tegyenek.

Nagykörös, 1936 március 6.

Dezsi Kázmér polgármester.

Felsógöd nyaraló (Árpád u. 12), Majorné 2 úrleány, vagy kis családnak júniusban és augusztusban

olcsó nyaralást nyújt**Állást keresnek.**

Felíróné vagy gazdaasszonynak ajánkozik hosszú bizonyítványokkal rendelkező szakmabeli nő. Címe az ipartestületben.

Bármilyen elhanyagolt bort megjavít, savanyút savtalánít törvénynek megfelelően, olcsón. Címe az ipartestületben.

Joforgalmú vendéglőt házzal együtt esetleg Budán vennék. Ajánlatokat az ipartestület irodájába kérek.

Hosszú éves irodai és gyógykonyhavezezői gyakorlatlalt mérlegképes szállodatiszviselőnél állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

A Nemzetközi Vásár számos látogatója előtt bebizonyosodott, hogy a Keleti J. (VI, Petöfi Sándor uca 17) cég a láb-lyhigénia szervicet nyugateurópai mintára építette ki. Akik a céghez fordultak mindent megkaptak, ami enyhülést hozott, illetőleg megszüntette panaszokat. Ennek a láblyhigénia szervicnek a komponensei a következők: Gumiharisnya osztály, cipő (lúd-talp) betét osztály, géppedicur és lábmasszázs, orthopédikus helyes, de luxus-cipő osztály. A láblyhigénia osztályt Fr. Kláber, a világhírű Hohmann professzor volt tanítványa vezeti, ill. szervezte meg.

Kártársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicuma gyantán ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és a néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér, adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserű nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

Tagтарыsaink szíves figyelmébe ajánljuk **Belák István** céget, az ország legelső kávé- és teaszaküzletét, mely 44 éves, VII, Rottenbiller uca 4.

Igen kevesen tudják azt, hogy a rádió-rövidhullámoknak mily hatalmas és csodálatos gyógyító erejük van. A rádió-rövidhullámok kiváló gyógyhatást fejtenek ki különösen reumás és idegbántalmak, valamint a bőr és különböző szervek gyulladásoo folyamatánál. Budapest, VII, Vilma királyné út 11/a. szám alatt, a dr. Rón-féle Elektromágneses Gyógyintézetben harmad évs részeseinek a betegek rövidhullámok áldásoo gyógyhatásaiban. Lapunkra hivalkozva, a gyógyintézet díjtalanul tudt megismerést.

Felhívjuk tagтарыsaink figyelmét a **Kiss és Sándori** cégre, VI, Akácta u. 37-39, ahol használt National pénztárak kapnakóo revier és más rendszerhez, esetleg részlete is. A cég teljes garanciát nyújt a pénztárak kifogástalan szerkezetéért. Javításokat és karbantartásokat is jóállással végez, mint a berlini National gyár volt műszerése.

Burgonyát és hagymát előnyös áron szállít MOLNÁR PIROSKA

Központi Vásárcsarnok Telefon: 85-4-53.

PARKETTÁI lerakását és javítását végzőtesse
JAKAB JOZSEFNEI, Bulyovszky uca 32. Telefon: 14-6-31.

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király uca 26. Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás
táboralati palackozva és hordófételeben

Üj üzletnyitásoánál, áthelyezésnéél legelőször az ipartestületben érdeklődjünk!

Tagtársaink az itt felsorolt cégeknél vásárolnak

LÁNG ÁGOSTON ernyőszaküzlet

VI. Andrássy út 7.
VII. Rákóczi út 10.

Fa- és fémbútór keresk. vállalat kft.

THONET VEZÉRKÉPVEISELT

Mindenemű ülő- és fekvőbútorok, jousztiatok, jourkocsik stb. stb. — Teljes lakberendezések. — Kávéház-, vendéglőberendezés. — Irodabútor.

Budapest, IV, Váci ucca 11a. szám. Telefon: 82-5-01

MINDEN ÁRBAN

a legfinomabb kivitelben készít ruhákat

Kerekes és Vajna
elsőrendű úriszabók

Budapest, VII, Erzsébet körút 22. Telefon: 31-3-48.

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

ANGOL ÉS HAZAI GYAPJUSZÖVETEK

IV, VÁCI UCCA 25. TELEFON: 88-6-40.

Buda legnagyobb úri-, nőidivatáruháza

FÁBIÁN JÓZSEF

csak I, KRISZTINA KRT. 8-10. (Széll Kálmán tér sarok)

Asztalneműk, férfi és női kelengyék.
Teljes szálloda- és pansióberendezést vállalok.

Nagy pünkösdi cipővásár

Juhos cipőáruházban

III, Polgár tér 6. Telefon: Aut. 62-3-11.

A legdivatosabb női cipők a legnagyobb választékban.
Férfi és gyermekcipők a legkülönbözőbb fajtákban.

Fellegi József

BELVÁROS, IV, HAJÓ UCCA 2.

Konyha-, háztartás-, asztali felszerelések. — Festett bútorok.

„KRONOSZ” ÓRA- ÉS ÉKSZERKERESKEDELMI R. T.

Cégünk törekvése: Az árut a gyártól közvetítő nélkül olcsón és elsőrangú kiviteben a vevőhöz juttatni. Dús választék mindennemű óra és ékszer tárgyakkban.

Elsőrangú órajavitóműhely. ABC-kedvezmény.

CORTÉBERT WATCH Co.

világhírű svájci óragyár vezérképviselője és gyári lerakata.
Budapest, IV, Eskü út 3. főemelet. Telefon: 89-2-14.

FRISCH IGNÁC

Alapítattott: 1888. Telefon: 32-0-05.

Jó munkáért és kitünő szabásért állami éremmel kitüntetve.
férfi és női kelengyeáruházz

Kiváló szabású férfilingek és alsónadrágok. Női fehérnemű különlegességek. Férfi és női divatcikkék. Vászonárúk, terítékek.

BUDAPEST, VII, RÁKÓCZI ÚT 50.

Fehér M. Miksa

Budapest legszebb férfiruaháza KÁROLY KÖRÜT 12. SZ.

Öltönyök, raglánok, fiú- és gyermekruhák készen és méret után nagy választékban. Jutányos árak.

Hauer és Márton

vászon és pamut asztalkészlet, törül-, törülköző, vászonáru férfi és női szövetek — divatcikkék — selyem — kötöttáru szőnyeg, kókuszfuto — függönyök

Alapítási év: 1884

II, SZILÁGYI DEZSŐ TÉR 6.

Minőségáru 6 havi hitelle — de készpénzáron!

Ezt nyújtja az Ipartestület tagjainak

SZÉNÁSY GYULA

IV, Kristóf tér 4. (Szervita tér sarok.)

női és férfiszövet ujdonságok, selymek, bársonyok, vászonárúk, stb.

Bárdi

parfumeriák

Rákóczi út 1. és 50.

Cserkész, vadász, fürdő, evezős és mindenemű sportfelszerelések nagy választékban

SKABA ÉS PLÖCKL SPORTÁRUHÁZAI

Budapest, VI, Vilmos császár út 33. sz.

Flóka: IV, Váci u. 40. — Árjegyzék ingyen!

Legújabb
**SZEMÜVEGEK
HŐMÉRŐK, FOTOCIKKEK**

Juszt László és Gyula
látszerészknél, BUDAPEST, MUZEUM KÖRÜT 13.

HERCZEG ÉS FODOR R. T.

textil-, úri- és női divatáruháza

Budapest, VII, Thököly út 24
a Keleti pályaudvarnál. Tel: 31-4-67 és 31-2-68

KÁTAI JÓZSEF
háztartási szaküzlete

Budapest, VII, Király u. 5. Telefon: 40-6-77, 42-3-23
Alpaca és chróm evőeszközök.
Háztartási gépek, jégsekrények,
főzőedények, kenyhabútorok.

Seiner és Klinger
női divatáruháza

BUDAPEST, IV, KOSSUTH LAJOS U. 17. TEL: 85-2-27.
6 HAVI HITEL ABC TAGOK RÉSZÉRE

KÁLLAI GYULA
CIPOÁRUHÁZA

BUDAPEST IX, VÁMHÁZ KRT. 7
Alapítási év: 1911.
Tel.: 88-2-50
Különlegességek férfi-, női- és gyermekcipőkben. Mérték utáni rendelések saját műhelyben készülnek.

Nemes
divatáruháza

Budapest, VII, Baross tér 19. szám.
Telefon: 31-6-12

Különlegességek :
Úri- és női-divat-
áruházban, harisnya,
nyakkendő, kalap,
keztű, úgyszintén
vászonneműekben

ABC kötelékében

GYEPES GYŐZŐ

képestelt
bőröndös és bőrdiszműves
Budapest, VII, Erzsébet körút 54. (Royal szállóval szemben).
Sajátkészítményű bőrdiszárak, ülő bőröndök,
necszerek nagy választékban

KLEIN ANTAL divatnagyáruházában

a vendéglősök már cca 50 éve vásárolnak vászon- és
asztalmut, fehérmut, nők, terflak részére szövetek-
ket, mosó- és függönyárut.

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 49. (A Teréz-templomnál)
Konfekció osztályunkon is pazar választékokat láthat.

LÁSZLÓ ÉS FEKETE
KÜLÖNLEGES NŐI-, FÉRFISZÖVETEK ÉS SELYMEK
ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 14-16. TEL: 87-3-02.
FOPOSTÁVAL SZEMBEN.

Sikk! Elegancia! Olcsóság!

EZT ADJA
HALÁSZ DEZSŐ NŐIDIVATÁRUHÁZA
VIII, RAKOCSI ÚT 54.

Radó Aladár
nőidivat-áruháza

BUDAPEST, V, BECSI U. ÉS DEÁK FERENC U. SAROK
AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB NŐIDIVATÁRUHÁZA
NAGY VÁLASZTÉK — ELŐNYOS ÁRAK

MÜLLER
DIVATHÁZ

Férfi és női fehérneműk. — Harisnyák,
keztűk, kötöttárak leg-
jobb és legolcsóbb
szaküzlete.

MÜLLER DIVATÁRUHÁZ
VI, BERLINI TÉR 3. SZÁM. VIII, RAKOCSI ÚT 1. SZÁM.

AMERIKAI CIPŐ R. T.

BUDAPEST, V, DOROTTYA UCCA 7.
KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ CIPŐKÜLÖNLEGESSÉGEK — 4 HAVI HITEL

GUMIHARISNYÁK,
FÜZÖK,
LÜDTALPBETÉTEK
SZAKÜZLETE

KELETI S.

TELEFON: 88-0-13.
IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 17.

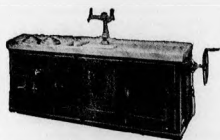
Színházi látcsovek, szemüvegek, orrcsipek, Zeiss-
üvegekkel, Barométerek, hőmérők a legjobb kivitelben

CALDERONI ÉS TÁRSA
LÁTSZERESZEKNÉL

BUDAPEST, V, VÖRÖSMARTY TER 1. TELEFON: 81-1-48

DÁN FÜLÖP
szücs

Budapest, IV, Kristóf tér 3. sz. (nem a sarkon!)
Remek szőrmebundák, modellek, ezüst-, kékrórák, nerek,
prémézsek, alakítások. Olcsó, tartós, legmodernebb bundák!

Alapított 1865. évben.

HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára

Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 11-4-29.

Szab. jégszekrények, sörkimérő készülékek, autom. elektromos jégszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni! csak Ó-ucca 6.

Jéghűtésű és önműködő elektromos fagyaltkészítőgépek és konzervátorok.

Kedvező fizetési feltételek!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

PARKER

töltőollak és írónok óriási választékban

Cilcer és Társa papírzülemében, V., Dorotya-u. 9.

NAGY IGNÁC

pincfelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsen felzerelt raktárát, ú. m.: boraszivattyúk, szűrőgépek, pealecok, parafadugók, cimkék stb. T.: 41-5-15.

ELBERT ÉS BALÁZS

vasbútor-, sodronyágybetét-, kerlívásbútorgyár

Javitást vállal!

Budapest, VII., Hernád ucca 41. Telefon: 38-9-10.

HARMATVIZ

A Hungária gyógyforrás szénsavval telített víz

A Hungária gyógyforrás 40 fokos rádium és lithiumos hőforrás. Kiváló gyógyhatású gyomorsavtúlnézés, vese- és hólyagbántalmaknál.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME I, SZENT GELLERT RKP. 1. TEL: AUT. 53-0-03.

Ne vegyen hamisítványt!

Ügyeljen e bélyegzőre a pasta felületén. Igy a bélyegzett színes paszta nem válik ragadóssá

Régi parkettát felgyalul, ajtókat, ablakokat javít. Új parkettázást végez és új ajtókat, ablakokat, berendezéseket kedvező árban szállít

Ifj. Hufnagl Imre
aszfalosáru és parkettgyár

Budapest, VI, Kartács ucca 27. szám. Telefon: 91-6-64.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Ppszgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei mindenütt kaphatók.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
Szállodások, Vendéglősök, Kávézók és Alkalmazottak
Nyugdíjgyűjtemele

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 81-1-52.

Szállodások és vendéglősök szakiskolája
Budapest, IX., Lónyay ucca 6. Telefon: 87-2-79.
Igazgatóval értekezhetni köznapokon d. u. 4-7-ig

Budapesti Vendéglősök Adóközsége

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 86-1-82.
Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9-2 óráig.

A kiadóhivatal telefonszáma: 87-6-08.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi telep: IX, Gönczy Pál ucca 4. Telefon: 85-4-48.

Fióküzletek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 85-4-48.

V, Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 81-6-79.

VII, Garay téri Vásárcsarnok. Telefon: 30-4-84.

Iroda: VIII, Horánszky ucca 19. szám. Telefon: 33-5-39.